

Ramka ekspercka 32. *Stanowisko Konwentu Marszałków Województw RP w sprawie zintegrowania poradnictwa zawodowego w Polsce*

STANOWISKO KONWENTU MARSZAŁKÓW WOJEWÓDZTW RP w sprawie zintegrowania poradnictwa zawodowego w Polsce

Konwent Marszałków, doceniając rolę kapitału ludzkiego, jako podstawy społeczeństwa wiedzy oraz budowania regionów wiedzy, w oparciu o jedność społeczną, gdzie poradnictwo zawodowe będące narzędziem wdrażania strategii kształcenia się przez całe życie:

- umożliwi identyfikację zdolności, umiejętności, kompetencji i zainteresowań zawodowych mieszkańców znajdujących się na dowolnym etapie życia oraz pozwala im podejmować, na ich podstawie, trafne decyzje edukacyjne i zawodowe,
- ułatwia, zwłaszcza młodym ludziom, przejście z obszaru edukacji na rynek pracy,
- przeciwdziała wykluczeniu społecznemu,
- zmniejsza falę emigracji za pracą polskiej młodzieży, apeluje do Rządu i Parlamentu RP o podjęcie prac nad zintegrowaniem działań, które doprowadzą do powstania i funkcjonowania sprawnego systemu poradnictwa zawodowego w Polsce, zgodnie z Rezolucją Rady UE z 28-29 maja 2004 roku.

Dotychczas, poradnictwo zawodowe w Polsce jest rozdrobnione i przypisane wielu resortom:

- Edukacji Narodowej – w odniesieniu do uczniów gimnazjum i szkół ponad gimnazjalnych,
- Nauki i Szkolnictwa Wyższego – w odniesieniu do studentów kończących szkoły wyższe,
- Pracy i Polityki Społecznej – w odniesieniu do bezrobotnych i poszukujących pracy,
- Obrony Narodowej – w odniesieniu do żołnierzy zawodowych, powracających na cywilny rynek pracy.

Natomiast, główne instytucje zatrudniające doradców zawodowych są w gestii samorządów. W tej więc sytuacji, poradnictwo zawodowe nie tworzy systemu, nie jest usługą powszechną dla uczniów wybierających zawód, a więc nie pełni funkcji profilaktycznej dla błędnych decyzji zawodowych podejmowanych przez młodzież. Poradnictwo zatem, nie stanowi narzędzia godzenia aspiracji jednostek ze społeczno-ekonomicznymi interesami kraju, o czym świadczą np. rozmiary emigracji młodzieży za granicę. Prowadzi to do marnotrawstwa kapitału ludzkiego oraz funduszy społecznych, wydawanych często na nieefektywne działania tzw. aktywizacji zawodowej.

W tym kontekście Konwent Marszałków:

1. Widzi potrzebę wzmocnienia całościowego poradnictwa zawodowego, zwanego dalej Doradztwem Kariery, w obrębie województwa i zacieśnienie współpracy oraz koordynacji instytucji zajmujących się usługami w tym zakresie.

2. Dostrzega, iż, radykalną rolę w zintegrowaniu rozproszonych działań w obszarze doradztwa kariery może spełnić Samorząd Wojewódzki poprzez objęcie patronatem problematyki poradnictwa zawodowego i pełnienie funkcji koordynacyjnej w województwie wykorzystując w tym celu strukturę oddziałów regionalnych i rady programowej Narodowego Forum Doradztwa Kariery, zrzeszającego doradców zawodowych, naukowców i przedstawicieli organizacji edukacyjnych, instytucji rynku pracy i pracodawców.

3. Wdrażając ideę doradztwa kariery, dostrzega potrzebę zintegrowania usług poradnictwa zawodowego w obrębie województw, począwszy od gimnazjum, szkół ponad gimnazjalnych i szkół wyższych, poprzez poradnie psychologiczno-pedagogiczne, gminne centra informacji, mobilne centra informacji zawodowej OHP, urzędy pracy i inne instytucje rynku pracy, aż do Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej Wojewódzkiego Urzędu Pracy łącznie. Korzystając ze struktur tych instytucji i źródeł ich finansowania można utworzyć hierarchiczną sieć centrów czyli zespołów specjalistów wykonujących zadania zlecane przez Marszałka, wynikające z zaproponowanej funkcji koordynacyjnej. Wymaga to jednakże zintegrowania wszystkich funduszy społecznych (w tym pochodzących również z dotacji KE) kierowanych obecnie na rozproszone poradnictwo zawodowe i przeznaczenie ich na efektywny, system doradztwa kariery, koordynowany przez Marszałka.

4. Uznaje, że należy, w obrębie województwa, powiązać działania doradców zawodowych szkół, struktur OHP, poradni psychologiczno-pedagogicznych, urzędów pracy, akademickich biur karier w jedną sieć współpracy, wykorzystując w tym celu ramy Regionalnego Forum Doradztwa Kariery oraz Regionalnej Rady Programowej Forum, jako ciała konsultacyjnego, przedstawiającego Marszałkowi istotne do rozwiązania problemy, dotyczące możliwości realizacji i rozwoju karier młodzieży i osób dorosłych w województwie.

5. Widzi szczególną rolę we wdrażaniu idei doradztwa kariery, jako narzędzia wspomagającego wdrażanie strategii uczenia się przez całe życie, należy przypisać rozszerzeniu usług poradnictwa w odniesieniu do młodzieży uczącej się. Dotychczasowe przepisy dotyczące wprowadzenia do szkół doradcy zawodowego są nieprecyzyjne. Brak specjalistycznej pomocy na tym etapie życia ucznia, jest największą barierą w planowaniu kariery edukacyjnej i zawodowej. Należy podjąć działania, aby każdy absolwent gimnazjum i szkoły ponad gimnazjalnej był przygotowany do podejmowania trafnych decyzji wyboru kierunku kształcenia i zawodu. Istnieje paląca potrzeba rozwiązania tego kluczowego problemu, tym bardziej, że dotyczy on najważniejszego etapu kariery człowieka, tj. rozwoju kariery edukacyjnej i zawodowej ucznia, a w tym również wychowania do przedsiębiorczości czyli samo zatrudnienia i kreowania miejsc pracy dla innych w ramach rozwoju sektora MŚP.

6. Wspierać będzie działania służące integracji kadr doradców zawodowych zatrudnionych w różnych instytucjach m.in. wymianę doświadczeń i dobrych praktyk, wdrażanie nowych narzędzi pracy doradcy zawodowego, a także dbałości o wysoki poziom jakości świadczonych usług. Partnerem tych działań będzie Narodowe Forum Doradztwa Kariery zapewniające kadrę wybitnych naukowców i doświadczonych praktyków poradnictwa zawodowego, które w swych strukturach regionalnych prowadzić będzie działalność koordynowaną przez marszałków województw, dążąc do wypełnienia ról przypisanych mu przez Komisję Europejską:

- Dialogu: platforma, gdzie uczestnicy spotykają się, by dyskutować, wymieniać informacje i punkty widzenia w celu tworzenia płaszczyzny wspólnego zrozumienia i dobrowolnej koordynacji działalności;
- Konsultacji: ciało ustanowione by służyć krytyczną pomocą dla inicjatyw rządu i polityki regionalnej;
- Rozwoju polityki: proaktywne forum, które poprzez konkretne inicjatywy i propozycje dla polityki regionów, kraju i Europy promuje koncepcję doradztwa kariery;
- Rozwoju systemu doradztwa kariery: miejsce dla rozwijania konkretnych, praktycznie – zorientowanych zagadnień w strukturze całościowego doradztwa kariery (struktury zapewniania jakości, prowadzenie szkoleń, centra świadczenia usług doradczych itp.).

Rawa Mazowiecka, 14 maja 2009

Przewodniczący Konwentu Marszałków Województw RP